

Outline of Chapter 1

- 1:1-2 The family moves to Moav
- 1:3-5 Losing three men, Gaining two women
- 1:6-13 Naomi tries to convince Ruth and Orpah to remain in Moav
- 1:14-18 Orpah leaves, but Ruth stays with Naomi
- 1:19-22 Naomi and Ruth return to Beit Lechem

Isn't the famine itself an example of Divine betrayal?

1. Midrash, Ruth Rabbah, Petichta 3

אמר הקב"ה בני סרבנין הן, לכלותן אי אפשר, להחזירין למצרים אי אפשר, להחליפם באומה אחרת איני יכול, אלא מה אעשה להם הריני מייסרן ביסורים, ומצרפן ברעבון, בימי שפוט השופטים. ה"ה"ד "ויהי בימי שפוט השופטים ויהי רעב בארץ."

Gd said: My children are stubborn! I cannot destroy them, I cannot return them to Egypt, I cannot trade them for another nation; what shall I do with them? I will cause them to suffer, and refine them with hunger, in the days of the judging of the judges. Thus it says, "And it was, in the days of the judging of the judges, and there was a famine in the land."

Did the family sin?

2. Naomi's testimony 1:13, 1:20-21

3. Dr. Yael Ziegler, **משפחתו של אלימלך**

בסיום המגילה (רות ד יח כב), אנו נתקלים במה שעשוי היה להיות העץ-המשפחתי של אלימלך, עדות לשישלת היוצאת מן הכלל שלו. עם זאת, אלימלך כלל לא מופיע בה, הוא הוחלף על-ידי קרוב משפחתו הנדיב והראוי, בועז. אלימלך לא זכה לאילן יוחסין משל עצמו, מכיוון שהוא איבד את זכותו להיות חלק ממנו...

At the end of the megillah (4:18-22), we encounter what should have been Elimelech's family tree, testimony to the chain which descended from his family. But Elimelech does not appear in it at all; he is replaced by his generous and worthy relative, Boaz. Elimelech did not merit to have his own family tree, because he lost his right to be part of it...

4. Talmud, Bava Batra 15b

מאי דכתיב "ויהי בימי שפוט השופטים" דור ששופט את שופטיו. אומר לו טול קיסם מבין שיניך, אומר לו טול קורה מבין עיניך. What is the meaning of Ruth 1:1, "And it was in the days of the judging of the judges"? A generation that judged its judges. If one said to him, "Take the splinter from between your teeth," he would reply, "Take the board from between your eyes."

Option 1: Leaving the Land of Israel Unjustifiably

5. Text 1:2-3, 1:13, 1:20-21

6. Talmud, Bava Batra 91a

ת"ר: אין יוצאין מארץ לחו"ל א"כ עמדו סאתים בסלע. א"ר שמעון: אימתי? בזמן שאינו מוצא ליקח, אבל בזמן שמוצא ליקח אפ"ל עמדה סאה בסלע לא יצא. וכן היה ר"ש בן יוחאי אומר: אלימלך מחלון וכליון גדולי הדור היו ופרנסי הדור היו, ומפני מה נענשו? מפני שיצאו מארץ לחוצה לארץ.

Our Sages taught: One may not leave Israel, unless two se'ah cost a sela. Rabbi Shimon said: When is this true? When one cannot find [food] to purchase. But when one finds [food] to purchase, then even if one se'ah cost a sela, he should not leave. And so Rabbi Shimon bar Yochai said: Elimelech, Machlon and Kilyon were giants of the generation and supports of the generation. Why were they punished? Because they left Israel.

7. Talmud, Ketuvot 110b

ת"ר: לעולם ידור אדם בא"י אפ"ל בעיר שרובה עובדי כוכבים, ואל ידור בחו"ל ואפילו בעיר שרובה ישראל, שכל הדר ארץ ישראל - דומה כמי שיש לו אלוך, וכל הדר בחוצה לארץ - דומה כמי שאין לו אלוך, שנא' "לתת לכם את ארץ כנען להיות לכם לאלקים." וכל שאינו דר בארץ אין לו אלוך? אלא לומר לך: כל הדר בחו"ל - כאילו עובד עבודת כוכבים...

One should always live in the Land of Israel, even in a city which is mostly of idolaters, rather than live outside of the Land of Israel even in a city which is mostly of Jews, for anyone who lives in the Land of Israel is as though he has a relationship with Gd, and anyone who lives outside of the Land of Israel is as though he has no relationship with Gd, as it says, "To give you the land of Canaan, to be your Gd."

And anyone who does not live in the Land of Israel has no relationship with Gd? Rather, it is to teach: Anyone who lives outside of the Land of Israel is as though he worships idols...

8. R' A. Lichtenstein (20th-21st c. US, Israel) *Diaspora Religious Zionism: Some Current Reflections*, pp. 22-23

In the course of my initial visit to Israel, during the summer of 1962, I went to visit *mori verabbi*, Rav Y. Hutner zt"l, who, prior to his aliya, often spent the summer at Pension Reich in Jerusalem. After reproaching me gently for having left my wife in the United States (אזא כתובה האסטו געשרייבען?), he began to question me regarding my impressions – particularly, about what had struck my notice especially. As, at that stage, I had focused upon the Torah world in Israel, I noted a number of phenomena which had struck me favorably, as compared to the American scene: widespread popular talmud Torah, the interaction of the Torah and general communities in the implementation of *Hoshen Mishpat* etc. Every reply was rebutted with the comment that its subject could have been found in Eastern Europe as well, and so was neither endemic nor unique to Eretz Israel. When he sensed that I had exhausted my material, he pressed on, inquiring as to what indeed was special about my visit, and, when it became clear that I could, at best, only respond feebly, the Rosh Yeshiva opened with a volley of sources and dicta – the description of Eretz Israel as ארץ אשר ד' אלקיך דורש אותה (a land that Hashem your G-d cares for), or as that to which Moshe and Aharon had been barred access, which was now open to us... all trumpeting forth the sacral, metaphysical, and historical uniqueness of the land and all causing me to realize, in a flash, that I had missed the boat entirely.

9. Malbim to Ruth 1:1

וגם בני ביתו של אלימלך לא יצאו ברצון כי לא רצו לעזוב ארץ חמדה רק "הוא ואשתו ושני בניו" שהוא היה העקר בזה והם היו מוכרחים להמשך אחריו.

Also, Elimelech's family did not leave willingly, for they did not wish to leave the desirable land. But "his wife and his two sons," for he was the essence, and they were forced to go with him.

10. Midrash, Ruth Zuta 1:2

ושם האיש אלימלך וגו'. מה ראה הכתוב להכריז עליו ועל אשתו ועל בניו, לפי שהיו מעכבין זה את זה, מצרות עין שהיה בכולן... "And the man's name was Elimelech" – Why did the text announce upon him, his wife and his children? Because they stopped each other [from staying], due to the miserliness they had in common...

11. Midrash, Pesikta d'Rav Kahana 7:10

במחלון וכליון בתחלה מתו סוסיהם וגמליהם וחמוריהם, ואחר כך מת הוא, שנ' וימת אלימלך איש נעמי (רות א: ג). ואחר כך מתו שני בניו, וימותו גם שניהם מחלון וכליון (שם שם ה). ואחר כך מתה היא.

In Machlon and Kilyon, at first their horses, camels and donkeys died, and then he died... And then his two sons died... And then she died.

Option 2: Abandoning the Nation

12. Midrash, Ruth Rabbah (Lerner edition) 1:4

אלימלך היה מגדולי הדור ומפרנסי את הצבור, וכיון שבאו שני רעבון אמר, עכשיו כל ישראל מסובבין על פתחי, זה בא בקופתו וזה בא בקפיפו. מה עשה? עמד וברח לו מפניה, ה"ד וילך איש [מבית לחם יהודה].

Elimelech was among the giants of the generation, supporters of the community. When the years of famine came, he said, "Now all Israel will come around to my doors, one with his box and one with his basket." What did he do? He stood up and fled from before them, as it says, "And a man went [from Beit Lechem of Judah]."

13. Talmud, Bava Batra 91b

חס ושלום, שאפי' מצאו סובין לא יצאו! ואלא מפני מה נענשו? שהיה להן לבקש רחמים על דורם ולא בקשו שנאמר "בזעקך יצילוך קבוציך. (ישעי' נז: יג)"

Gd forbid, if they had even found bran they would not have left! Then why were they punished? They should have prayed for their generation, and they did not, as in Isaiah 57:13, "When you cry out [for your community], your community will save you."

14. Midrash, Ruth Rabbah (Lerner edition) 2:5

"אפרתים" ר' יהושע בן לוי אמר, פלטונא. ר' מנחמא אמר, יוגיטסטטי.

ד"א אפרתים א"ר פנחס, מאותה עטרה שנתעטר אפרים מיעקב אבינו בשעת פטירתו מן העולם. אמר לו, "אפרים בני, ראש השבט, ראש הישיבה, המעולה והמשובח בבני יהא נקרא על שמך." "בן תוחו בן צוף אפרתי" (ש"א א:א), 'ודוד בן איש אפרתי' (שם יז:יב), ו'ירבעם בן נבט אפרתי' (מ"א יא:כו)...

"Ephratim" – Rabbi Yehoshua ben Levi said: Palace-dwellers. Rabbi Menachema said: Nobles.

Alternatively, "Ephratim" – Rabbi Pinchas said: From the same crown which Ephraim was crowned with by Yaakov when he passed away. He said: My son, Ephraim, head of the tribe, head of the yeshiva, the greatest and best of my children shall be named for you. As in "Son of Tochu, son of Tzuf, Ephrati." "And David was the son of an Ephrati." "Yeravam son of Nevat Ephrati."

Option 3: Marrying Non-Jewish Women

15. Inter-marriage with non-Canaanites

- <https://www.yutorah.org/lectures/lecture.cfm/878944/>
- <https://www.yutorah.org/lectures/lecture.cfm/879635/>

16. The marriages (4:10, 1:2, 1:4)

- First: Kilyon married Orpah
- Second: Machlon married Ruth

17. Chronicles I 4:21-22

בְּנֵי שְׁלֵה בֶן יְהוּדָה: עַר אָבִי לָהּ, וְלַעֲדָה אָבִי מְרֻשָּׁה, וּמִשְׁפָּחוֹת בֵּית עֲבֹדַת הַבַּיִת לְבֵית אֲשָׁכֶעֶ: יוֹקִים, וְאַנְשֵׁי כֹזָבֵא, יוֹאֵשׁ וְשָׂרָף אֲשֶׁר בְּעֵלוֹ לְמוֹאָב, וְיִשְׁבִי לָהֶם, וְהַדְּבָרִים עֲתִיקִים:

18. Talmud, Bava Batra 91b

כתיב "מחלון וכליון" וכתיב "יואש ושרף"! רב ושמואל, חד אמר מחלון וכליון שמן ולמה נקרא שמן "יואש ושרף"? "יואש" שנתאשו מן הגאולה, 'שרף' שנתחייבו שריפה למקום. וחד אמר יואש ושרף שמן, ולמה נקרא שמן "מחלון וכליון"? "מחלון" שעשו גופן חולין, ו'כליון' שנתחייבו כליה למקום.

It is written as "Machlon and Kilyon" and it is written as "Yoash and Saraf"! Rav and Shemuel [debated]. One said: Their names were Machlon and Kilyon, and why were they called Yoash and Saraf? "Yoash" because they abandoned hope of redemption, "Saraf" because they were religiously liable for burning. And one said: Their names were Yoash and Saraf, and why were they called Machlon and Kilyon? "Machlon" for making their bodies mundane, and "Kilyon" because they were religiously liable for destruction.

19. Malbim to Ruth 1:4

ומבאר שהיה שם האחת ערפה ושם השנית רות מב' טעמים: א] שכליון האח הצעיר הקדים ויקח את ערפה והתחיל בעברה שזה מורה על מעוט המוסר של האחים שהצעיר נשא לפני הבכור ושהאח הגדול לא מיחה בידו, ב] שאם היה מחלון הנושא ראשונה היה קצת למוד זכות על שניהם, על מחלון שהכיר בצדקת רות כמו שהוכיח סופה על תחלתה, ועל כליון שחשב שגם הוא ימצא אשה טובה כמו אחיו, אבל האמת היה בהפך שכליון הקדים לישא את ערפה המרשעת, אחיו השני היה לו להכיר איך נכשל האח הצעיר באשה רעה והוסיף פשע.

It explained that one was named Orpah and one was named Ruth, for two reasons: (1) Kilyon, the younger brother, went first and took Orpah and began the sin, demonstrating that the brothers lacked refinement. The younger married before the firstborn, and the older brother did not protest. (2) If Machlon had married first, there would have been some basis for justification for both of them – Machlon recognizing Ruth's righteousness as she demonstrated in the end, and Kilyon thought he would also find a good wife, as his brother had. But in truth, it was the opposite; Kilyon married wicked Orpah first, and the second brother should have recognized how his younger brother had stumbled with a bad woman, and [instead] he added wickedness.

20. Prof. Feivel Meltzer, Daat Mikra to Ruth 1:2

בפרוש שמות אלה יש להבדיל בין ראשיתם וסופם. בראשיתם לא היתה להם משמעות מחלה וכליון. מצאנו את השם מחלה גם אצל בנות צלפחד ומצאנו כמה אנשים שנקראו בשם מחלי. ומצאנו כמה נשים בשם מחלת ומצאנו שמות מקומות מחולה ואבל מחולה... יתכן שיש להם קשר ללשון "מחול". אך יתכן שעיקר משמעות השם הוא מתוק, כהוראת השורש חל"ו בערבית, והוא דומה למשמעות שם אמו – נעמי.

אף בשם כליון אין לראות בראשיתו את המושג כליה. בשורש כל"ה אפשר היה לשמוע בלשון המקרא את המובנים של השלמה ומלאות כשם שאנו שומעים ביחס לגמר בנין בית המקדש: "כלה הבית לכל דבריו"...

21. Talmud, Yevamot 47b

"ואין מרבים עליו ואין מדקדקים עליו" - אמר רבי אלעזר: מאי קראה? דכתיב "ותרא כי מתאמצת היא ללכת אתה, ותחדל לדבר אליה." אמרה לה: אסיר לך תחום שבת! "באשר תלכי אלך." אסיר לך יחוד! "באשר תליני אלין." מפקדינן שש מאות וי"ג מצות! "עמך עמי." אסיר לך עבודת כוכבים! "ואלקיך אלקי." ארבע מיתות נמסרו לב"ד! "באשר תמותי אמות." ב' קברים נמסרו לב"ד! "ושם אקבר." מיד "ותרא כי מתאמצת היא וגו'."

22. Midrash Tanchuma, Behar 3 (Warsaw edition)

"וימת אלימלך איש נעמי" ולא היה לבניו ללמוד מאביה' לחזור לא"י? ומה עשו? אף הם נשאו להם נשים מואביו', שלא הטבילו אותם ולא גיירו אותן.

23. Malbim to Ruth 1:4

והנה הבנים הוסיפו לחטוא במה שנשאו נשים מואביות שלא גיירו אותן כמ"ש במדרש, ועז"א "שם האחת ערפה," כי בגירותן היו משנים את שם הקודם והם נשאו בשמם. [והגם שרות לא שנו שמה גם אחר שנתגיירה, עז"א בברכות (דף ט') "מאי רות?" שיצא ממנה דוד שריהו להקב"ה בשירות ותשבחות, "שהקושיא "מאי רות" היינו למה לא שנו שם גייתה.]. וגם זה מבואר מלשון "וישאו," שעל לקיחה בקדושין כדת בא לשון 'לקיחה', ולשון 'וישאו' בא לרוב בנשואין של נשים נכריות בכל ספר עזרא ונחמיה...

24. Ramban to Bereishit 38:8

וחכמי ישראל הקדמונים מדעתם העניין הנכבד הזה, הנהיגו לפנים בישראל לעשות המעשה הזה בכל יורשי הנחלה, באותם שלא יהיה בהם איסור השאר, וקראו אותו "גאולה", וזהו ענין בועז וטעם נעמי והשכנות. והמשכיל יבין:

25. Ibn Ezra to Ruth 1:2

ולא יתכן שיקחה מחלון וכליון אלו הנשים עד שנתגיירו, והעד "אל עמה ואל אלהיה."

Option 4: Marrying Moabite Women

26. Midrash, Ruth Rabbah 2:9

תני בשם ר' מאיר: לא גיירום ולא הטבילו אותם ולא היתה הלכה להתחדש, ולא היו נענשין עליהם – "עמוני ולא עמונית מואבי ולא מואבית."

27. Talmud, Nazir 23a

ת"ר "אישה הפרם וד' יסלח לה" - באשה שהפר לה בעלה והיא לא ידעה הכתוב מדבר, שהיא צריכה כפרה וסליחה. וכשהיה מגיע ר"ע אצל פסוק זה היה בוכה: ומה מי שנתכוון לעלות בידו בשר חזיר ועלה בידו בשר טלה טעון כפרה וסליחה, המתכוון לעלות בידו בשר חזיר ועלה בידו בשר חזיר על אחת כמה וכמה!"